

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	CHEM 226, Qeyri-üzvi kimya, 6 AKTS		
	Departament	Kimya və Kimya mühəndisliyi		
	Proqram	Bakalavr		
	Tədris semestri	2023/2024-cü tədris ilinin yaz semestri		
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Tahir Cavadzadə		
	E-mail	tjavadzade@khazar.org		
	Telefon			
	Mühazirə otağı/ cədvəl	Bakıxanov filialı, 107-ci otaq		
	Məsləhət saatları	Baraz ertəsi - Cümə 9:30-17:30		
Prerekvizitlər				
Tədris dili	Azərbaycan dili			
Fənnin növü (məcburi seçmə)	Məcburi			
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<p><u>Əsas dərslilər</u></p> <p>1.V.M.Abbasov, A.M.Məhərrəmov, M.M.Abbasov, M.A.Babanlı, A.M.Tağıyeva. Qeyri-üzvi kimya. Azərb. Milli Ensiklopediyası Nəş-tı. Bakı:2001. 560 səh.</p> <p>2. Asəf Quliyev.Qeyri-üzvi kimyanın nəzəri əsasları.Nurlar.Bakı 2005.385 səh</p> <p>3. Z.Qarayev.Qeyri-üzvi kimya. Bakı: Sabah, 1983. 436 səh.</p> <p>4.V.M.Abbasov.Korroziya.Bakı.2023.</p> <p>5.M.M.Ağahüseynova,H.F.Əsgərov,V.İ.Quliyev.Ümumi və Qeyri-üzvi kimya.Nurlar.Bakı 2006.375 səh</p>			
Tədris metodları	Mühazirə		x	
	Praktiki məşğələlər		x	
	Laboratoriya işləri		x	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)	
	Aralıq imtahanı		30	
	Quiz		15	
	Fəallıq		5	
	Prezentasiya		10	
	Final imtahanı		40	
	Yekun		100	
Kursun təsviri	<p>Qeyri-üzvi kimya fənni kimyəvi elementləri, onların xassələrini, çevrilmələrini və bu çevrilmələr zamanı baş verən qanunauyğunluqları öyrənir. Qeyri-üzvi kimya kimyanın qeyri üzvi maddələrdən bəhs edən bölməsidir. Bu bölmədə qeyri-üzvi maddələrin təbiətdə tapılması, xüsusiyyətləri, kimyəvi xassələri, alınma üsulları, tətbiqi və əhəmiyyəti öyrənilir. Qeyri üzvi kimyanın əsas bölmələri aşağıdakılardır: Elementlər Kimyasına giriş. Bəsit maddələr, onların kimyəvi və kristallokimyəvi quruluşu. Metallar və qeyri metallar. Dövri sistemdə sinif sərhədi. Maddələrin fiziki və kimyəvi xassələri, təbiətdə yayılmaları və alınmalarının ümumi prinsipləri. Yüksək təmizlik dərəcəsinə malik bəsit maddələr. Binar kimyəvi birləşmələr. Onların təsnifatı: hidrogenli birləşmələr, hallogenidlər, xalkogenidlər. pniktogenidlər, karbidlər, silisidlər, boridlər. İntermetallik birləşmələr. Mürəkkəb kimyəvi birləşmələr. Onların təsnifatı. Hidroksidlər xarakteristik birləşmələr kimi. Turşu - əsas xassələri. Oksigenli turşuların duzları, kompleks birləşmələr.</p>			
Kursun məqsədi	<p>Kursun məqsədi: Bu kurs “Analitik kimya” kursunun prerekvizitidir. <u>Kursun əsas məqsədi</u> — tədris proqramının tələblərinə əməl olunmasıdır.</p> <p><u>Kursun spesifik məqsədləri</u></p> <p>-Tələbələrin növbəti semestrədə “Analitik kimya” kursunu daha yaxşı mənimsəməsi üçün özül yaratmaq</p>			
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Fənnin tədrisindən sonra tələbələr aşağıdakıları bacarmalıdır:</p> <p>Qeyri üzvi birləşmələrin xammal mənbələri haqqında biliklərə malik olmaq;</p> <p>Qeyri-üzvi maddələrin alınma üsulları haqqında məlumatlar verə bilmək;</p>			

	Tullantısız və az tullantılı sənaye sahələrinin yaradılması üçün qeyri-üzvi sənaye sahələrinin təkmilləşdirmək üçün tövsiyələr verə bilmək; Qeyri üzvi maddələrin daha müasir üsullarla alınması yolları haqqında yeni biliklərformalaşdırmaq.	
Tədris siyasəti və davranış	<p><u>Aktivlik/Fəallıq</u> Sinif müzakirələrində fəal iştirak etmək, suallar vermək və qrup fəaliyyətlərinə töhfə vermək sizin mürəkkəb anlayışlar haqqında düşüncələrinizi artırmağa bilər. Bəzi şübhələri aydınlaşdırmağa, fikir mübadiləsi aparmağa, tələbələrə və müəllimlərdən öyrənməyə imkan verir.</p> <p><u>Quiz</u> Quiz müəllimlərə tələbələrin əsas anlayışlar və mövzuları başa düşmələrini ölçməyə kömək edən qiymətləndirmə formasıdır. Onlar tələbələrin mühazirələrdə və ya məşğələdə təqdim olunan materialı qavrayıb-qavramadıqları haqqında məlumat əldə etmək üçündür. Quiz yazılı formada keçirilir. Açıq suallar çətinlik dərəcəsi asılı olaraq 1 və ya 2 ballıq olur. Quiz cəmi 10 bal ilə qiymətləndirilir.</p> <p><u>Prezentasiya</u> Qeyri-üzvi kimya fənnindən təhsil alan tələbələr öyrəndikləri bölmələr üzrə bilik və bacarıqlarını təqdimatlar şəklində nümayiş etdirirlər. Dərs zamanı qrup işi və təqdimatlarla məşğul olmaq tələbələrin gələcək karyeralarına birbaşa ötürülə bilən bacarıqların inkişafına kömək edir. Tələbələr verilmiş mövzu üzrə axtarış aparır və əldə etdikləri məlumatlar əsasında 10-15 dəqiqəlik təqdimatla çıxış edir. Çıxışdan sonra həmin mövzu üzrə suallar verilir. Həm təqdimatı, həm də suallara cavabı yüksək olanda maksimum bal (10) ilə qiymətləndirilir.</p> <p><u>Tələbənin kursu başa vurması</u> 60% və daha artıq bal toplamış tələbə kursu bitirmiş hesab olunur. Əks halda tələbə bu kursu yenidən keçməlidir.</p> <p><u>Pozuntu halları</u> Aralıq və son imtahanlarda mövcud qaydaların pozulması (köçürmə cəhdləri və digər qanunsuz hərəkətlər) hallarında tələbənin imtahan işi ləğv olunur.</p> <p><u>Dərslərdə davranış</u> Tələbə dərs zamanı müvafiq akademik şəraitin yaradılması üçün mümkün olan hər şeyi etməlidir. İcazəsiz danışığa, lüzumsuz hərəkətlərə və s. qeyri – etik davranışa qətiyyənlə yol verilmir. Tələbə dərslərdə ən fəal şəkildə iştirak etməli, lazım olduqda suallar verməli və müzakirələrdən kənarda qalmamalıdır.</p>	
Həftə	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1	Qeyri üzvi birləşmələrin sinifləri Oksidlər, Əsaslar, Turşular, Duzlar	[1]s.3-47 [5]s.159-181
2	Kompleks birləşmələr	[1]s.52-66 [2]s.321-376 [3]s.80-104
3	VII qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.69-107 [3]s. 286-293,378-389
4	VI qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.112-172 [3]s.359-377
5	V qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.181-236 [3]s. 334-357
6	IV qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s. 249-293 [3]s. 307-331
7	Aralıq imtahanı	
8	Metalların ümumi fiziki və kimyəvi xassələri.Korroziya	[1]s.300-310 [4]s.6-24,32-49
9	I qrup əsas və əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.312-342 [3]s. 235-261
10	II qrup əsas və əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.345-373 [3]s.262-281
11	III qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.379-418 [3]s.286-304
12	F-elementləri	[1]s.418-427 [3]s. 431-437

13-14	Keçid elementlər	[1]s. 427-472 [3]s. 399-429
15	VIII qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri	[1]s.506-512
	Final imtahanı	